

บทที่ 4

หน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรในโรงเรียนเรื่องสุขภาพนักเรียน

ขอบข่ายของหน้าที่

1. หน้าที่และความรับผิดชอบโดยทั่วไปของครู
2. บุคลากรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของนักเรียน
  - 2.1 ครูใหญ่
  - 2.2 ครูประจำชั้น
  - 2.3 ครูสอนวิชาสุขศึกษา
  - 2.4 ครูพลศึกษา
  - 2.5 ครูแนะแนว
  - 2.6 ครุพยาบาลโรงเรียน
  - 2.7 ครูอื่น ๆ
3. สรป
4. คำภาระและกิจกรรมท้ายบทที่ 4

จุดประสงค์ในบทที่ 4

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ

1. อธิบายหน้าที่และความรับผิดชอบโดยทั่วไปของครูเกี่ยวกับสุขภาพนักเรียนได้ถูกต้อง
2. สูงสาระสำคัญเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของครูใหญ่ ครูประจำชั้น ครูสุขศึกษา ครูพลศึกษา ครูแนะแนว ครุพยาบาล โรงเรียน และครูอื่น ๆ ได้

บทที่ 4

หน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรในโรงเรียนเรื่องสุขภาพนักเรียน

ความนำ

ครูทุกคนในโรงเรียนมีหน้าที่ รับผิดชอบโดยตรงในการสอนวิชาการต่าง ๆ และมีหน้าที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือ ครูจะต้องดูแลเอาใจใส่รักษาและส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักเรียนทุกคนในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้เกิดความเจริญของงาน และพัฒนาการขึ้นพร้อม ๆ กันทุกด้าน คือ

- ทางด้านร่างกาย
- ทางด้านจิตใจ
- ทางด้านอารมณ์
- ทางด้านสังคม

1. หน้าที่และความรับผิดชอบโดยทั่วไปของครู

ในระบบที่นักเรียนอยู่ในโรงเรียน นอกจากครูจะสอนให้นักเรียนมีความรู้ทางด้านวิชาการแล้ว ยังจะต้องปลูกฝังสุขนิสัยให้แก่เด็ก อีกทั้งยังจะต้องรับผิดชอบในเรื่องด้านอันตรายที่เกิดขึ้นกับสุขภาพและอนามัยของเด็ก ดังนั้น ครูทุกคนในโรงเรียนควรจะต้องช่วยกันดูแลสุขภาพอนามัย อันจะทำให้ร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ จิตใจแจ่มใส มีบุคลิกภาพที่ดี และถ้าหากเด็กนักเรียนได้ปฏิบัติในเยาววัยแล้ว จะเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ดังนั้น ครูทุกคนมีหน้าที่และความรับผิดชอบโดยทั่วไป ดังต่อไปนี้

- 1) ให้ความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย เช่น
  - สุขวิทยาของวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย
  - โภชนาการ
  - สวัสดิศึกษา

- การปฐมพยาบาล

- สุขวิทยาชุมนุมชน

ฯลฯ

- 2) ช่วยสร้างสรรค์ทักษณ์ เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยที่ถูกต้อง โดยให้นักเรียนเกิดความคิดในการที่จะปฏิบัติ เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย เช่น
- นักเรียนมีความคิดอย่างแปร่งผัน โดยวิธีที่ถูกต้องที่ครูได้สอนไป
  - นักเรียนมีแนวความคิดในการที่จะรักษาความสะอาดบริเวณรอบ ๆ โรงเรียน
  - นักเรียนแสดงความคิดว่า ถ้าปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัดจะทำให้ชีวิตปลอดภัย

- 3) ช่วยสร้างสรรค์ และปลูกฝังสุขนิสัยให้รักษาความสะอาดแก่ตนเอง และของชุมนุมชน เช่น
- นักเรียนปฏิบัติตามสุขบัญญัติ 10 ประการ
  - หลังจากนักเรียนลงจากการประจำทางแล้ว ได้ทำความสะอาดมือ
  - หลังจากนักเรียนทำธุรกิจในห้องน้ำห้องส้วมเรียบร้อยแล้ว ห้องน้ำห้องส้วมยังสะอาดเหมือนเดิม
- 4) ช่วยส่งเสริมและปลูกฝังสุขนิสัยในการรักษาความสะอาด และเอาใจใส่ต่อสุขภาพของคนเอง

- นักเรียนแต่งกายด้วยเสื้อผ้า รองเท้า ถุงเท้าที่สะอาด
  - นักเรียนรับการฉีดวัคซีนป้องกันหัวใจโรคหหังโรงเรียนจัดให้
  - นักเรียนได้ตรวจสอบสุขภาพประจำปีทุกปี
- 5) ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้ออกกำลังกาย เพื่อสุขภาพของคนเองเป็นกิจวัตร
- สนับสนุนให้นักเรียนได้ออกกำลังกายโดยการเล่นกีฬา
  - นักเรียนได้ออกกำลังเป็นประจำสม่ำเสมอ เช่น เล่นกีฬา การบริหาร ฯลฯ
  - นักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาของโรงเรียนทุกราย
- 6) แนะนำให้นักเรียนรู้จักเลือกซื้อรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย
- นักเรียนรับประทานอาหารที่ครบตามอาหารหลัก 5 หมู่

- นักเรียนไม่ชื่ออาหารบางประเภท เช่น ของดอง ลูกแพรฯ ที่อพฟ์ เพื่อรับประทาน
- นักเรียนเลือกชื่ออาหารที่ให้คุณค่าต่อร่างกายมากกว่ารสอาหาร

7) ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักความคุ้มครองภัยให้มั่นคงสมำเสมอ

- นักเรียนไม่แสดงอาการภัยโกรธอย่างรุนแรง
- นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมนันหนาการอย่างสนุกสนาน
- นักเรียนมีภารณ์แล้วใส่ใจไปในทางบวก

8) ครูทุกคนช่วยกันแนะนำ ตักเตือน ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน เช่น

- นักเรียนไม่รักษาทรัพย์ของตนเอง เรียน
- นักเรียนหึง เชิงกระดาษลงบนบริเวณโรงเรียน
- นักเรียนซื้อของไม่เป็นประโยชน์มารับประทาน

2. บุคลากรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของนักเรียน คือ

- ครูใหญ่
- ครูประจำชั้น
- ครูสอนวิชาสุขศึกษา
- ครูสอนวิชาพลศึกษา
- ครูพยาบาล
- ครูแนะแนว
- ครูอื่นๆ

2.1 หน้าที่และความรับผิดชอบของครูใหญ่

ครูใหญ่มีหน้าที่จะต้องปฏิบัติเรื่องสุขภาพอนามัยของนักเรียน ได้ดังต่อไปนี้

1) มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในเรื่องการดำเนินงาน การวางแผนอนามัยในโรงเรียน

- ในด้านการสอน
- ในด้านการบริการอนามัย
- การจัดสุขาภิบาลโรงเรียน

- 2) มีหน้าที่จัดให้การบริการอนามัยให้ดี
- จัดให้ถูกหลัก
  - จัดให้เพียงพอกับความต้องการ
- 3) มีหน้าที่จัดการจัดความคุณ และให้การสุขาภิบาลโรงเรียน เช่น
- จัดห้องเรียน ห้องกีฬาในร่ม ห้องสมุด
  - ห้องน้ำ ห้องส้วมให้ได้อัตราส่วนกับนักเรียน
  - ห้องอาหาร โดยจัดบรรยากาศให้นักเรียนอย่างรับประทานอาหาร
- 4) ให้มีการปรับปรุงซ่อมแซมสภาพท่าฯ ไปของโรงเรียน เช่น
- ซ่อมกลอนประตู หน้าต่างที่ชำรุด
  - ปรับสภาพให้เรียบ ráo ปลอตภัยจากอุบัติเหตุ
  - ซ่อมกระดานดำ ชอล์ก ให้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 5) ให้คำปรึกษาหารือแก่ครูในโรงเรียน ในเรื่องอนามัยหรือเป็นประธานกรรมการอนามัยโรงเรียน
- ครุ�ารขอคำปรึกษาในการจัดบริการอนามัยแก่นักเรียน ก็ให้คำแนะนำที่ดี
  - ให้คำปรึกษากับครูที่จะจัดราชการในโรงเรียน
- 6) จัดให้มีการสอนสุขศึกษา
- ควบคุมการสอนสุขศึกษาให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของหลักสูตร
  - ควบคุมการสอนสุขศึกษาให้เป็นไปตามประมาณการสอน
- 7) เป็นผู้พิจารณาสั่งอนุญาตให้นักเรียนพักการเรียน
- เมื่อเกิดการเจ็บป่วย
  - เมื่อเกิดโรคระบาดขึ้น อาจสั่งปิดโรงเรียนชั่วคราว
- 8) เป็นผู้แจ้งให้อนามัยอำเภอ หรือสถานีตำรวจนครบาล
- เมื่อเกิดโรคระบาดร้ายแรงขึ้น
  - มีนักเรียนป่วยเป็นโรคระบาดร้ายแรง

- 9) เป็นผู้แจ้งผู้ปกครองทราบ
  - ส่งผู้ป่วยไปโรงพยาบาล
  - แจ้งผู้ปกครองให้ทราบ

2.2 หน้าที่และความรับผิดชอบของครูประจำชั้น

ครูประจำชั้นเป็นผู้อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนในชั้นมากที่สุด จึงสามารถดูแลดีได้ ดังนั้น ครูประจำชั้นจึงมีหน้าที่และความรับผิดชอบในเรื่องสุขภาพอนามัยของนักเรียน ดังต่อไปนี้

- 1) ครูประจำชั้นตรวจร่างกายนักเรียนทุกเช้า
  - ความสะอาดของเครื่องแต่งกาย
  - สุขวิทยาของอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย
  - พฤติกรรมของเด็กในเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพ
- 2) ให้การบริการสุขภาพนักเรียนในชั้นของตน โดย
  - ชั้นน้ำหนัก
  - วัดส่วนสูง
  - วัดสายตา
  - ทดสอบประสาท
  - คอยช่วยเหลือคูณ เมื่อมีการตรวจร่างกายประจำปี
- 3) ช่วยสอนวิชาสุขศึกษา เมื่อไม่มีครูสอน
  - ค้นคว้าหาความรู้ให้ว่างวางของที่จะให้ความรู้ทางด้านสุขศึกษา
  - ใช้อุปกรณ์การสอนมาช่วยการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 4) ศึกษาปัญหาของเด็กในชั้นของตนเองเกี่ยวกับสุขภาพ
  - เด็กบางคนสายตาผิดปกติ จัดที่นั่งให้เหมาะสมให้
  - เด็กบางคนประสาทไม่ค่อยดี ครูก็ต้องพูดเสียงดัง些
  - แนะนำเด็กที่มีปัญหาทางสุขภาพบางคน

- 5) มีหน้าที่บันทึกเก็บรวบรวมข้อมูล และรับเบี่ยงสุขภาพของนักเรียนในชั้นของตน
- เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์
- เพื่อประโยชน์ในการศึกษาพัฒกรรมทางสุขภาพ
- 6) เป็นกระบวนการของคณะกรรมการอนามัยโรงเรียน
- ให้คำปรึกษาทางด้านสุขภาพ
- ให้คำแนะนำเกี่ยวกับความปลอดภัยทั่วไป-กลับ โรงเรียน
- ให้การอบรมในเรื่องเกี่ยวกับปลอดภัยทั่วๆ ไป
- 7) ทำหน้าที่ในการบัญชีรายบานลแก่นักเรียนได้
- ทำหน้าที่ติดตามบานดผล
- ทำหน้าที่ฝ่ายบอด
- ทำหน้าที่เข้าเฝือกชั่วคราว
- 8) พนักงานพิคปกติ แจ้งให้ผู้ปกครองทราบ
- เด็กเดินเจ็บป่วยชื้น
- เด็กมีไข้ทางด้านสุขภาพ
- เด็กที่ติดยาเสพติด
- 9) มีส่วนร่วมในการจัดแผนการดำเนินงานอนามัยโรงเรียน
- เป็นคณะกรรมการอนามัยโรงเรียน
- เสนอแนะกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพนักเรียน
- ให้คำแนะนำในการจัดโปรแกรมสุขภาพนักเรียน
- 10) จัดแยกเด็กที่สงสัยเป็นโรคติดต่อออกจากเด็กปกติ
- แยกเด็กที่เป็นโรคติดต่อออกจากเด็กปกติ
- แจ้งให้ครูใหญ่ทราบ
- 11) ให้คำปรึกษาแนะนำ หารือ ในเรื่องสุขภาพอนามัยของนักเรียน
- ให้คำแนะนำเด็กที่มีไข้ทางด้านสุขภาพ
- ให้คำแนะนำในการรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์

- ให้คำปรึกษาวิธีการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ
- 12) ช่วยอบรม แนะนำ ในเรื่องการปฏิบัติตนด้านสุขภาพ
- การแต่งกาย
  - การรักษาความสะอาด
  - ส่งเสริมให้เด็กออกกำลังกายกลางแจ้ง

2.3 หน้าที่และความรับผิดชอบของครูสอนวิชาสุขศึกษา

ครูสุขศึกษามีหน้าที่โดยตรงในการที่จะให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย การสร้างหabนคติ แล้วนำไปเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมทางด้านสุขภาพนำไปปฏิบัติจนเกิดความเคยชิน หรือที่เรียกว่าเป็นนิสัย ดังนั้น ครูสุขศึกษาทราบว่าสิ่งใดควรเน้น และจำเป็นแค่ไหน ดังนั้น ครูผู้สอนจึงมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

- 1) ครูสุขศึกษาความแตกต่างของเด็กแต่ละคน
  - ศึกษาพฤติกรรมพื้นฐานมาจากการครอบครัวอย่างไร คือ ศึกษาภูมิหลังของเด็ก ในเรื่องพฤติกรรมทางด้านสุขภาพ
  - ให้การสอนช่วยเหลือเด็ก ให้มีพฤติกรรมทางสุขภาพที่ถูกต้อง
  - ให้การสอนกับเด็กเสมอภาคกับทุกคนไม่ว่าจะมาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจน หรือร่ำรวยเพียงใด
- 2) สอนสุขศึกษา ควรให้เด็กมีการปฏิบัติจริง ๆ เพื่อให้เกิดหabนคติและทักษะทางด้านสุขภาพ
  - สอนการพยายาม ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง
  - การรักษาคุณค่าของอาหารให้นักเรียนได้แสดงวิธีการรักษาคุณค่าของอาหาร
  - การปฏิบัติวิธีการรักษาความสะอาด และตกแต่งบ้านแหลก
- 3) ศึกษาสุขภาพของเด็กเป็นรายบุคคล
  - จัดที่นั่งที่เหมาะสมสมสำหรับเด็กสายตาสั้น
  - อธิบายเลี่ยงดังในกรณีที่มีเด็กมีความพร่องเกี่ยวกับการได้ยิน
  - แจ้งผู้ปกครองหากทางช่วยเหลือขึ้นต่อไป

4) สังเกตพนอการบกพร่องทางด้านอนามัยอื่น ๆ แจ้งให้ครูประจำชั้นพยาบาลโรงเรียนได้ทราบ

- ติดยาเสพติด เช่น บุหรี่
- เกิดการอักเสบของปาดแผล
- ตาแดงที่อาจจะเป็นอันตราย

5) สอนเด็กให้มีกิจกรรมในขณะที่เรียน

- ให้เก็บเศษกระดาษเมื่อสอนเรื่องการทำความสะอาด
- ให้ตัดเล็บ เมื่อสอนสุขภาพของมือและเท้า
- การพันแพลงด้วยผ้าสามเหลี่ยม ให้เด็กได้ฝึกปฏิบัติ

6) ส่งเสริมให้เด็กทำงานด้วยความปลดภัย และถูกต้องตามหลักอนามัย

- การเก็บอุปกรณ์ให้เรียบร้อยเมื่อเสร็จงาน
- บ้องกันอุบัติเหตุในขณะที่ทำงาน

7) สอนให้เด็กเชื่อฟังกฎเกณฑ์แห่งความปลดภัย เพื่อความปลอดภัยของตนเอง

และผู้อื่น

- ปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด
- เล่นด้วยความปลดภัย

8) ครูผู้สอนต้องคิดตามผลอนามัยของเด็กแต่ละบุคคล

- เพื่อทราบผลการสอน
- เป็นการช่วยเหลือเด็กเป็นรายบุคคล

9) มีหน้าที่เป็นกรรมการของคณะกรรมการอนามัยโรงเรียน

- ให้คำแนะนำในการจัดโปรแกรม
- ให้คำปรึกษาในการจัดกิจกรรม

2.4 หน้าที่และความรับผิดชอบของครูพลศึกษา

ครูพลศึกษามีหน้าที่ในการเสริมสร้างสุขภาพอนามัย ให้แก่นักเรียนโดยการออกกำลังกาย ซึ่งหน้าที่และความรับผิดชอบของครูพลศึกษา พoSรุปได้ดังนี้ คือ

- 1) ต้องให้นักเรียนทุกคนได้เรียนกิจกรรมพลศึกษา และเล่นกีฬาได้ทั่วทุกคน
  - โดยจัดกิจกรรมให้เหมาะสมสมกับสภาพทางด้านร่างกาย
  - จัดกิจกรรมให้เหมาะสมสมกับเพศ วัย และเวลา
  - จัดกิจกรรมในด้านส่งเสริมสุขภาพด้านนามัยให้แข็งแรงยิ่งขึ้น
- 2) ครูพลศึกษาต้องจัดกิจกรรมพลศึกษาที่ช่วยแก้ไขความบกพร่อง ทางด้านร่างกาย

ของเด็ก

- จัดกิจกรรมพลศึกษาให้เด็กที่หลังกอง ขาโก่ง อกแอน ฯลฯ
  - จัดกิจกรรมพลศึกษาให้กับเด็กที่มีโรคประจำตัว เช่น หอบ หืด หัวใจ ฯลฯ
  - จัดกิจกรรมพลศึกษาที่หลีกเลี่ยงความพิการที่ซ้ำซ้อนขึ้น
- 3) ครูพลศึกษาใช้ความสั่งเกต และตรวจสอบสุขภาพของนักเรียน
    - ควรตรวจสอบร่างกายก่อนการฝึกและหลังการฝึก
    - สั่งเกตการผิดจังหวะในการใช้กลไกของร่างกาย
    - สั่งเกตการทำงานของระบบประสาทและกล้ามเนื้อสัมพันธ์กันหรือไม่
  - 4) ครูพลศึกษาต้องดูแลเอาใจใส่ป้องกันอุบัติเหตุ
    - แบบฝึกทุกแบบควรหลีกเลี่ยงอันตราย
    - ดูแลอุปกรณ์และสถานที่ให้เรียบร้อยก่อนการเล่น
    - หลีกเลี่ยงการฝึกที่เสี่ยงอันตราย
  - 5) ครูพลศึกษาต้องจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ออกกำลังกาย นอกจากชั่วโมงสอน

ด้วย

- จัดกิจกรรมเกมนวนานาการ
  - จัดกิจกรรมพลศึกษาในเวลาว่าง
  - จัดแข่งขันกีฬา
- 6) ครูพลศึกษาต้องติดตามผลทางสุขภาพของนักเรียน
    - ทดสอบสมรรถภาพทางกาย
    - การเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย เช่น ความสูงและน้ำหนัก

- สภาพทางด้านร่างกายแข็งแรง
- 7) เป็นกรรมการของคณะกรรมการอนามัยโรงเรียน
- ให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพ
  - ให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมพื้นที่ภายในเวลาว่าง
  - ให้คำแนะนำในการจัดการทดสอบสมรรถภาพทางด้านร่างกาย

2.5 หน้าที่และความรับผิดชอบของครูแนะแนว

ครูแนะแนววนอุปจัจจุณ์ เรื่องการเรียนในวิชาอื่น ๆ แล้วยังมีหน้าที่แนะนำ
เกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียน คือ

- 1) แนะนำในเรื่องสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน
  - วิธีการรักษาพยาบาล
  - การรักษาสุขภาพ
  - การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย
  - การออกกำลังกายและการพักผ่อน
- 2) มีหน้าที่รวบรวมข้อมูลทางสุขภาพของนักเรียน
  - รวบรวมสถิติการเจ็บป่วยของนักเรียน
  - รวบรวมสถิติเกี่ยวกับอุบัติเหตุของนักเรียน
  - นำข้อมูลมาวิเคราะห์เกี่ยวกับพฤติกรรมต่าง ๆ
- 3) เป็นกรรมการของคณะกรรมการอนามัยโรงเรียน
  - แนะนำการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสุขภาพ
  - ให้ความร่วมมือในโครงการของคณะกรรมการอนามัยโรงเรียน

2.6 หน้าที่และความรับผิดชอบของครูพยาบาลโรงเรียน

โรงเรียนบางแห่งอาจจะมีครูพยาบาลโรงเรียน ที่ทำหน้าที่ในการสอนสุขศึกษา และยังให้การปฐมพยาบาลแก่นักเรียนอีกด้วย ซึ่งครูพยาบาลโรงเรียนมีหน้าที่ และความรับผิดชอบ ในเรื่องสุขภาพของนักเรียนดังนี้ คือ

- 1) หน้าที่ในการพยาบาลแก่นักเรียน
  - การทำแผล
  - การปฐมพยาบาล
  - การนำคนเจ็บส่งโรงพยาบาล
- 2) หน้าที่ประสานงานระหว่างงานบริการสุขภาพในโรงเรียนกับโครงการสุขภาพ

ข้อ ๗

- ประสานงานกับการจัดสุขภิบาลโรงเรียน
- ประสานงานกับการบริการสุขภาพของโรงเรียน
- ประสานงานกับโครงการของคณะกรรมการอนามัยโรงเรียน
- ประสานงานกับโปรแกรมสุขภาพของนักเรียน
- 3) หน้าที่ร่วมกับกรรมการสุขศึกษาในโรงเรียน และงานสุขศึกษาของประชาชนที่จะส่งเสริมสุขภาพของนักเรียน
  - เจ้าหน้าที่หน่วยมาเลเรีย มาทำการกำจัดยุงที่โรงเรียน
  - หันความมั่ยมาอบรมวิธีการรักษาพื้นสะอัด
  - เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมาสาธิตวิธีการตบเพลิง

- 4) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับครูผู้สอนสุขศึกษาในเรื่อง
  - เอกสาร โดยยกเหล่งหาเอกสาร
  - อุปกรณ์ที่เหมาะสมสมกับ เนื้อหา
  - วิธีการสอนแบบต่างๆ
  - ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสุขศึกษาแก่นักเรียน

2.7 หน้าที่และความรับผิดชอบของครูอื่น ๆ

ครูทุกคนนอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้นแล้ว ล้วนแต่มีหน้าที่ในการรับผิดชอบสุขภาพของนักเรียนเช่นเดียวกัน ได้แก่

- 1) มีหน้าที่ดูแล สังเกต บ้องกัน และส่งเสริมสุขภาพของนักเรียน
  - พยายศึกษาตามปกติในขณะสอน หรือประสาทในการได้ยินบกพร่อง

- ค่อยแนะนำเด็กให้หลีกเลี่ยงอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นได้
- 2) เมื่อพบอาการผิดปกติ ควรแจ้งให้ครูใหญ่ทราบ
- พบเด็กฯได้รับบาดเจ็บขณะเล่นอยู่กับเพื่อน
  - พบเด็กเมื่ออาการทางร่างกายผิดปกติ
- 3) ทำหน้าที่เป็นกรรมการของคณะกรรมการอนามัยโรงเรียน
- ให้คำแนะนำในการจัดโปรแกรม
  - ให้ความร่วมมือกับการจัดโปรแกรม
- 4) ทำหน้าที่เป็นครูเวร คุมดูแลสุขภาพอนามัย
- ดูแลความปลอดภัยในขณะที่เด็กเล่น
  - ดูแลความปลอดภัยในการข้ามถนนหน้าโรงเรียน
  - ให้คำแนะนำการใช้ยาด้วยอย่างปลอดภัย
- 5) มีหน้าที่ในการบริการอนามัยแก่นักเรียน โดย
- ให้ความร่วมมือกับครูผู้สอน
  - ให้ความร่วมมือกับครูประจำชั้น
- 6) มีหน้าที่ช่วยเหลือควบคุมดูแลในด้านสุขาภิบาลในโรงเรียน
- ดูแลการใช้ห้องสมุด ห้องเรียน โรงฝึกงาน โรงฝึกผลศึกษา
  - แนะนำการผ่อนคลายความตึงเครียดของประชาชน
  - แนะนำการใช้ห้องน้ำห้องล้วม

3. สรุป

ครูทุกคนในโรงเรียน นับตั้งแต่ครูใหญ่ ครูประจำชั้น ครูสอนวิชาสุขศึกษา ครูพลศึกษา ครูแนะแนว ครูพยานาลโรงเรียน และครูอื่น ๆ มีหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันในเรื่องส่งเสริม สุขภาพของนักเรียน เพื่อนักเรียนมีสุขภาพดีจะทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้

4. คำถ้าและกิจกรรมประกอบท้ายบทที่ 4

1. ท่านจะอธิบายหน้าที่และความรับผิดชอบทั่วไปของครูเกี่ยวกับสุขภาพนักเรียน มากพอเข้าใจ
2. ท่านจะสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของครูต่าง ๆ ดังนี้มาพอเข้าใจ
  - 2.1 ครูใหญ่
  - 2.2 ครูประจำชั้น
  - 2.3 ครูสุขศึกษา
  - 2.4 ครูพลศึกษา
  - 2.5 ครูแนะแนว
  - 2.6 ครูพยาบาลโรงเรียน
  - 2.7 ครูอนุฯ